

Ki vagy te?

Jn. 3;1,-21,

Az éjjel

Későre járt! A Hold tisztán és élesen világította meg Jeruzsálem utcáit, segítve a tájékozódásban azt a néhány embert, akik ezen az éjjeli órán botorkáltak haza.

Ilyenkor már csak az merészkedett az utcára, akinek halaszthatatlan dolga volt, vagy éppen tilosban járt. A sikátorok szűk utcáiba a Hold kövér sarlójának fénye sem hatolt be. Így a gyanútlan utasokra, részegekre, magányos járókelőkre leselkedő rablók, bizony komoly veszélyt jelentettek. A rómaiakra vadászó zelótákról nem is beszélve.

Sötétedés után - az éjszakai őrzőjáratban- egy szakasz római katona határozott léptei verték fel rendszeresen a már alvó embereket, miközben fegyvereik csörömpölése jelezte útvonalukat.

A házak mélyén - amerre csak mentek -, fojtott gyűlölet hangjai kísérték a megszálló katonák vonulását. Talán nem is volt olyan sarka a világnak, ahol a hódítókat ennyire mély és engesztelhetetlen gyűlölet vette volna körül, mint itt Jeruzsálemben. Persze maga az ország is, a nép is, és maga a város is páratlan volt a maga nemében.

Izrael, szinte elhanyagolható módon húzódott meg a hatalmas Szíria és Egyiptom árnyékában. Mégis, évszázadok óta eltörölhetetlenül állta a történelem viharait, az ellenséges népek támadásait, a hatalmas birodalmak hódításait. Valahogy úgy nézett ki, mintha Ábrahám népe minden egyes megpróbáltatásából, lelkileg megerősödve került volna ki. Próféták szavai - kiket a nép az Istenük küldötteinek tartott- táplálták bennük e megmaradást eredményező öntudatot.

A gögös és öntelt Róma, kinek katonai hódításai a Britanniai-szigetektől Kis-Ázsiáig húzódtak, lenéző és gúnyos megvetéssel tekintett e lázongó kis országra. Róma nem értette a zsidókat.

Nem értette, mert egyetlen meghódolt ország lakosságában sem talált akkora belső ellenállásra, mint ebben a kicsi, de végtelenül elszánt népben. A római istenek megjelenése, a római szokások elterjedése, a római kultúra terjeszkedése, sehol sem okozott akkora feszültséget, mint a zsidók országában. Itt mindig pattanásig feszült volt a légkör.

Róma nem felejtette el a 150 évvel ezelőtti Makkabeus felkelést és eredményét, amit Izrael vívott a görögökkel. De politikailag és gazdaságilag nem érte meg neki a felesleges vérontás. Így a meghódolt országokban, a politika és vallás tekintetében többé-kevésbé toleráns magatartást tanúsított. Ez majdnem mindenhol eredményesnek is bizonyult. Egyedül ez a kis ország volt kezelhetetlen. Ez az Izrael.

Persze, nem a császár kegyét élvező helyi uralkodókkal volt elsősorban a gond. Az oszd meg és uralkodj elvén háromfelé szakított ország három királya többé-

kevésbé rendszerben fizette az adót, s a népre rakott plusz terhek eredményeképp maguk is jócskán megtollasodhattak. Ám a kéz kezét mos, és amíg Rómának megvolt a számítása, addig e kiskirályok azt tehettek, amit csak akartak.

De nem így gondolkodott a nép!

Izrael Istene, a láthatatlan egy Isten, egy Mózes nevű próféta által megfogalmazott törvénykezés szerint szabályozta, e nép erkölcsi gondolkodását, magatartását. Kiegészítették mindezeket a történelmük során megőrzött, és hagyományaik által is megtartott hagyományok és próféta parancsolatok. Ezek alapján sem a prófétaik, sem a nép, bizony nem hagyta szó nélkül a királyaik és hatalmasaik, vallási törvényeiket megtörő magatartását. Mint ahogy nem hagyta szó nélkül Zakariás fia sem, akit a nép prófétának tartott és benerítő, vagy fűrésztő Jánosnak nevezett.

Mintegy két évvel ezelőtt nyilvános beszédeiben ítélte el Júdea királyának, Heródesnek, erkölcstelen kapcsolatát unokatestvére feleségével. A király által való törvényt törés nyilvános elítélésének az vetett véget, hogy benerítő Jánost Heródes bebörtönözte, és különös körülmények között lefejezte. Azt rebesgették, hogy utolsó leheletével is az Urat dicsőítette, a Magasságost, Izrael Istenét.

A Magasságost emlegette az-az idős ember is, aki e késői órában, a Hold fényében fürdő Jeruzsálem utcáin keresztül, egyedül igyekezett az Alsóváros kapuja felé. Idős ember lévén, időnként meg kellett állnia és pihennie. Ilyenkor igyekezett behúzódni egy-egy kapu mélyedésébe, ahol megpihelve újból erőt tudott gyűjteni.

Most is egy mély kapuboltozatot szemelt ki magának, ahová a Hold fénye sem hatolt be, hogy elnyúló árnyékot vessen utána. Izgatottan kapkodta a levegőt. De nem a fizikai megerőltetéstől, hanem attól a hihetetlen belső feszültségtől, amely erre a késői látogatásra készítette. Viseltes és kopott felső ruháját megigazítva, óvatosan körülnézett, nem leselkedik-e valamiféle veszély a közelben. Tudta, nincs messze a Gennat kaputól, ami az Alsóvárosba vezet. Hirtelen a római katonák jellegzetes lépteire lett figyelmes. Az éjszakai őrségváltás ideje volt. Mivel ez az utca vezetett a város kapujához, így előtte kellett, hogy elmenjenek. Ahogy közeledtek, tisztán kivehető volt a fáklyát vivő katona nyers, durván faragott arcéle.

Nikodémus, mert így hívták az öreget, a lehető legkisebbre húzta össze magát a kapuboltozatban. Áldotta az Urat, hogy észrevétlen tudott maradni. No, nem azért, mintha bármi félnivalója lett volna. Nem is ettől tartott, hiszen semmi baja sem esik, ha felfedi főtanácsbeli kilétét. Csak attól tartott, hogyan magyarázná meg, hová is tart egyedül, kíséret nélkül e késői órában.

Azt méltóságon alulinak tartotta, hogy az általa is gyűlölt rómaiaknak hazudjon, de az igazságot sem mondhatta el. Azt, hogy ő, a gazdag farizeus, a Nagytanács tagja, a Tóra törvényeinek egyik fő érvényesítője, éjnek idején, kopott felsőruhát viselve lopózik az Alsóvárosba, mint aki rosszban sántikál. Hogyan is magyarázná meg, hogy éjnek idején, a főpapok többsége által gyanúsnak tartott, vitatott személyű rabbihoz, a názáreti Jézushoz igyekeznek? Szinte kővé meredve várt, hogy az éjszakai

őrségváltás elhaladjon előtte. Míg várakozott, Jézusra gondolt. Arra, ahogy először találkozott vele:

Épp átutazóban tartózkodott Kapernaumban, amikor futótűzként terjedt a hír, hogy a názáreti megjött, és otthon van. Már a Szíriából való elindulása előtt is hallott egyet, s mást felőle. Elsősorban azoktól, akik a különböző betegségeiktől sújtva, minden dolgukat otthagya indultak a Genezáret tava mellé gyógyulni. Az a hír járta, hogy ez a csodaerejű gyógyító, bár sokat vándorol, többnyire ezen a vidéken található. Az viszont egyenesen meghökkentő volt, hogy a szóbeszéd szerint egy pillanat alatt meg tud gyógyítani minden betegséget. Annak is szemtanúja volt Szíriában, amikor gondosan elkülönülve, kisebb csoportokba verődve, még a leprások is útra keltek. Persze kétszeresen is Mózes parancsolatába ütközött volna, ha megszólítja őket. Ezzel tisztátalanná tette volna önmagát, hogy pogányt, mi több, leprás pogányt szólít meg. Így nem mondhatta el nekik, hogy akármennyire is nagyhírű csodatévő ez a Jézus, a leprást mégsem képes megtisztítani. Arra csak mint Illés, próféta lenne képes, az Örökkévaló Felkentje.

Amikor gondolataiban a Felkenthez, a Messiáshoz ért, átmelegedett a szíve. Átmelegedett és fájt. Átmelegedett a forró vágyakozástól, és fájt a hiányától. Az fájt a legjobban, hogy hányszor, de hányszor csalódott már! Hányszor hallotta már az örömtől megrészegült, magukból kifordult emberektől azt, hogy itt, vagy ott van a Messiás! Hányszor lobbant fel a láng az emberek szemében, ha egy-egy fanatikus tűzben égő, szenvedélyes szavú ember buzdított a gyűlölt rómaiak elleni harcra. Buzdított addig, amíg a katonai járőr oda nem ért. Akkor vagy szétszaladtak, vagy a katonák odavágtak. Amikor odavágtak, a szónok rendszerint ott is maradt.

- Bezzeg a Messiás! Az nem szaladna el. Annak nem lehetne kardéllal, vagy korbáccsal csak úgy odacsapni. Ahhoz, ha nem akarná, nem is tudnának hozzáérni. A szavára megbénulnának az ellenséges fegyvereket tartó kezek. Hangjára összeomlanának a római helyőrségek. Tűz és pusztulás járna előtte ott, ahol az ellenség, a pogányság és a bűn jár! –futott át Nikodémus fején a gondolat.

Égészen fellelkesült és felélénkült ettől. Fáradt végtagjait újra erő öntötte el. Az álla elszántan meredt előre. Keze görcsösen markolta simára koptatott botja fejét. Érezte meg kell nyugodnia, mert nem indulhat tovább ilyen feldúlt állapotban. Mélyeket lélegzett, és igyekezett észrevétlen maradni. Pontosan kiszámított előre mindent. Azt is tudta, hogy az a két katona, aki most áll őrséget, az egész délutánt a kocsmában töltötte.

Neki is volt némi része abban, hogy a katonáknak fizetés nélkül is legyen mindig bor a poharukban. Pedig minden római katona pontosan tudta, ha elalszik az őrségben a halál fia. Ezért a kapuban őrt álló két katona, most minden éberségét összeszedve, kicsit kábán figyelte egymást, hogy el ne aludjanak. Kicsit meg is örültek, mikor az égő fáklyák fénykörébe érve meglátták az öreget. Megszokott

esemény volt, hogy éjjel akarjon átmenni valaki a kapunál. Többnyire beteghez siettek. De ez csak akkor sikerülhetett, ha az illető fizetett.

Az öreg farizeusnak már kezében volt a pénz, mikor az örökhöz ért. Fejét kissé meghajtva, arcát a fején levő kendő félig eltakarta. A tenyerében lapuló egy dénár nem volt sem sok, sem kevés. Ha fél dénárt ad, felet az egyiknek és felet a másiknak, mindkettő kevesli. Így csak az egyiknek csúsztatja kezébe az egészet. Ez az összeg, egy napszamos egy napi járandósága volt. Ha ennél többet ad, nyilván gyanút fognak, hogy van ott több is, ahol ennyi akad.

- Shalom – köszönt halkán Nikodémus a dárdájukra támaszkodó katonáknak. Ebben a pillanatban, hirtelen másik két római katona lépett ki a fal árnyékából, miközben fegyvereiket az öregre szegezték. Vigyázniuk kellett, mert a zelóták hol itt, hol ott támadták meg a helyőrség katonáit. Csendben osontak, és gyorsan járt a kezük. Látogatásuk eredményeképp mindig maradt egy sebesült, vagy halott római katona a helyszínen. Az is előfordult, hogy a támadók jártak pórul. Ilyenkor felbolydult a város, mert a helyőrség katonái átkutatták a környező utcák házait. Nem kíméltek sem felnőttet, sem gyereket, amíg elő nem állították a tettest, vagy a gyanúsítottat. A végeredmény szempontjából ez egyre ment, mert rövid időn belül, mindenkinek példát statuálva, egy kereszten hörgött a szerencsétlen.

El kellett telni egy kis időnek, mire a katonák eldöntötték, hogy az előttük álló öregember nem látszik veszélyesnek. Lejjebb is eresztették az addig feszesen tartott fegyvereiket.

–Mit akarsz? –kérdezte az egyik nyersen.

–Át kell mennem - szólalt meg Nikodémus, és lassan előre nyújtva kezét megcsillantotta a pénzt a tenyerében. Eltelt néhány pillanat, mert az örök még némi magyarázkodásra vártak, de az öreg elhárította ezt a hallgatásával.

Lassan odament hozzá az egyik katona, elvette a pénzt, majd a kapu felé intett a fejével, hogy mehet. Szinte csodaszámba ment, hogy ilyen könnyen és simán átjutott a túloldalra. Meg se verték, el se vették a ruháját és még le se köpték.

Talán kétszáz lépésnyire is lehetett már a kaputól, mikor az Alsóváros szélén, az átélt izgalmaktól hevesen dobogó szívvel - hogy kifújja magát -, leült egy nagyobb kőre. Öregnek érezte már magát ezekhez az izgalmakhoz. Öregnek és bizonytalannak. De végül is pont ez a bizonytalanság, és egy hihetetlenül kényszerítő kérdés készítette őt e késői, titkos látogatásra. Akárhogyan is van, de ki kell derítenie ki is ez a Jézus? Meg kell tudnia vajon ő-e a Messiás, ő-e az Isten Felkentje?

Az utcavégi kövön megpihelve, gondolataiban megint Kapernaumban járt, ahogy Szíriából visszafelé Jeruzsálembe igyekezett: A fogadó, ahol megszállt, semmiben sem különbözött a bárhol megtalálhatóktól. Bár ez mintha egy kicsit tisztább lett volna. A zsidóknak meg külön szoba állt a rendelkezésükre, amit a pogányoknak soha nem adtak ki. Ha csak egyszer is megtörtént volna, hogy ezt egy goj-nak adja ki a fogadás, még aznap be is zárhatott volna.

Már második napja tartózkodott Kapernaumban. Az eddigi út fáradalmait kipihelve, délutáni imájára készült, amikor az utcán rohanó léptekre lett figyelmes. Sokan igyekeztek egyazon irányba. Közben azt kiabálták: itt van a názáreti, megjött Jézus! Felkapta a fejét, mint aki erre várt már két napja.

Csak titokban remélte, hogy a Jeruzsálem felé vezető útja során, előbb-utóbb összehozza őt a sors ezzel a nagyhírű gyógyítóval. Vagy kuruzslóval? Vagy szemfényvesztővel? Vagy, ...vagy a Messiással? Mivel a szóbeszédre nem sokat adott, eldönteni meg mindebből ezt nem tudta, így saját magának kellett utánajárnia, hogy mennyire hitelt érdemlők az értesülései. Ki ez a názáreti Jézus, a József fia?

Nem sokat habozott, a köntösét hamar magára kapta, és a meglepett fogadós mellett szó nélkül sietett ki az utcára. Megállt, mert azt sem tudta, merre is kell indulnia. Nem sokáig kellett várni. Hamarosan két ember tűnt fel, akik láthatóan izgatott állapotban igyekeztek egy meghatározott irányba. Szó nélkül követte őket. Igyekezett megnyújtani lépteit, ami a köszvénytől fájós térdeitől igazán komoly teljesítmény volt. Szerencsére nem kellett messzire mennie. A következő utca végén már tolongtak az emberek, ahogy egy ház nyitott kapuján keresztül beljebb igyekeztek. Amikor odaért, az udvarban már vagy hatvanan lehettek. Köpenyéről, ima-szíjairól látva farizeusi mivoltát, a már bent lévők tiszteletteljesen utat engedtek oda, ahol már két írástudó ült egy padon.

- Shalom - köszöntötte őket és szó nélkül ült le a neki kiszorított helyre. Nem akart társalogni velük. Válaszolni a felszínes kérdéseikre, hogy miképp került ide? Hol járt, és hova megy? Miért van itt, és mit szól mindehhez? Egyébként is látszott rajtuk, hogy az ellentábor, Hillél követői.

Köztudott volt, hogy az írástudók nem mindegyike kedveli a farizeusokat. Fanatikus társaságnak mondták őket, akik a törvényt betartásban, a cselekvésben hangsúlyozzák ki az ÚR-hoz való tartozásukat. A farizeusok között is akadt, aki egyenesen gyűlölte az írástudókat, mert okoskodó és a gyakorlat oldaláról tehetetlen társaságnak tartotta, akik tanítani igen, de tenni nem akarnak!

Az emberek meg csak jöttek, jöttek!

Nikodémus a szemével kereste, de sehol sem találta azt, akit Jézusnak gondolhatott volna. Ahogy egyre nagyobb lett a tömeg, egyre nagyobb lett a csend. Csak a beteg emberek fájdalmas nyögései, a reménykedők sóhajtásai hallatszottak elvétve. Az öreg farizeus kicsit elfordulva, a ház udvarának szinte túlzottan puritán szerénységével ismerkedett. Amikor már jól körülnézett, visszafordulva azt látta, ahogy minden ember szeme, feszült figyelemmel szegeződik az udvar közepén álló emberre.

A korát tekintve mintegy huszonöt-harminc éves lehetett. Külsőre semmi különös nem volt rajta. Talán csak az, hogy az udvaron állók közül kimagaslott, és a szeme, valahogy nagyon tisztán sugárzott. Egybeszótt ruhája finom, de erős anyagból készült, ami nem éppen igénytelen emberre vallott.

A tömeg lélegzetvisszafojtva leste, várta, hogy mikor kezdi el végre a csodaszámba menő gyógyításokat. Ő azonban körülnézett, és a várakozással ellentétben, úgy, hogy mindenki hallja, erőteljesen beszélni kezdett. Az Úr Királyságáról beszélt. Arról, hogy végre eljött az idő, amikor minden reményt vesztett, minden nyomorult és kiszolgáltatott ember elkezdhet örülni! Elkezdhet vigadni, mert a Magasságos, megajándékozta őket a szabadulás órájával.

Nikodémus nem nagyon tudott figyelni. Csak elbűvölten, önmagáról megfeledkezve hallgatta azt a szívet megnyugtató, lelket felkavaró hangot, ami olyan magabiztosságot, olyan hitelességet árasztott, amivel –bár sok évet megért már– még soha sem találkozott.

Hangos reccsenés riasztotta fel őt is, és a tanításra figyelő embereket is. A háztető felől jött a hang, és hamar meglett a forrása is. Négy ember bontotta meg a cserepeket. Majd kettő leereszkedve, kettő meg fent maradva, egy hordágyhoz kötözött embert eresztett le a földre. Az udvarban, az egymáshoz préselődött embertömegben egy tűt sem lehetett volna leejteni. A levegőben még ott szállongott a szétszedett tető pora, amikor letették a láthatóan béna embert Jézus elé hordágyastul. A 'tetőbontók' lehajtott fejjel és nem kevés zavarral az arcukon várták, hogy a Mester megszólaljon.

Az, aki a legidősebbnek látszott, a fejét fel sem emelve a Názáreti elé térdelt.

- Bocsásd meg Uram, későn jöttünk és a tömeg miatt csak így tudunk eléd kerülni. Kérlek, gyógyítsd meg a testvérünket, hiszen évek óta beteg, és hallva híredet, úgy hisszük, hogy ha akarod, akkor ezt meg is teheted –mondta, s a fejét egy kicsit még mélyebbre hajtotta.

Jézus - szinte észrevétlen mosollyal a szája sarkában- felnézett a hiányos tetőre, majd lehajolt és az előtte térdeplő embert a karjánál fogva felemelte. Hosszan, mélyen nézett mind a négyükre, majd a hordágyon fekvő csont-sovánnyá aszott emberhez fordulva, a világ legtermészetesebb hangján így szólt: gyermekem, meg vannak bocsátva a bűneid!

Ha a csend lehet még mélyebb, most aztán az lett. Az előtte álló, megdöbbszent arcú, értetlenül néző embernek már ajkán volt a szó, hogy azt mondja: de Uram! - arra kérlek, gyógyítsd meg! És bizonyára ki is mondja, ha az írástudók padja felől meg nem előzi egy mélységesen felháborodott hang: de hát ez káromkodik!

Az udvaron álló emberekben lassan tudatosodtak Jézus szavai. Tanácstalanul és kérdően meredtek oda, ahol Nikodémus is ült.

- Ki bocsáthatja meg a bűnt, hacsak nem egy, az Isten? –hallatszott egy kicsit később a másik írástudó szájából, miközben megbotránkozva tekintett az előtte álló Jézusra, aki az írástudók padja felé fordult.

Közben a betegszállítók zavartan álltak egyik lábukról a másikra. Csapdában érezték magukat, mert az elhangzottakat hallva, legszívesebben felkapták volna a hordágyat, és szó nélkül elrohantak volna. De sem a megbontott tető, sem az emberektől elzárt kapu felé, nem volt menekülés.

A válasz kérdően és élesen csapott az írástudók közé.

–Mi könnyebb: azt mondani a bénának - s keze határozott mozdulattal mutatott a hordágyon fekvő betegre–, meg vannak bocsátva neked a bűneid, vagy azt mondani: kelj föl, fogd a hordágyadat és járj?

A meglepődés és megbotránkozás, hirtelen fordult át az idegekbe vágó feszültségbe. Mindenki az írástudók válaszát várta, akiknek csak az összebújt, lázas tanácskozásukat lehetett látni. Nikodémus zavarában nem vett részt a megbeszélésben, ami furcsának és szokatlannak tetszett a körülállók szemében.

Közben a két írástudó közül hol az egyik, hol a másik emelte tekintetét az öregre. Nagy bajban voltak! Jézus kérdésére –már csak a tömeg miatt is- válaszolni kellett! Azt pontosan tudták, hogy a bűnöket csak az Isten bocsáthatja meg. Azt is tudták, hogy a bénának, aki a bűnei miatt béna, azt mondani, kelj fel és járj, csak az mondhatja, aki a bűnbocsánatot adja. Tehát az Úr!

- De hát, miért is kérdezi ez mindezt? –szólalt meg az egyik írástudó halkán. Nikodémus maga sem tudta a választ, pedig a kérdést értette. Furcsa bénaság vett rajta erőt. Tehetetlenebbnek érezte magát, mint a hordágyon fekvő ember. A zavarát csak növelte, hogy mit is gondolnak majd ezek az írástudók róla, a Jeruzsálembeli Főtanács tagjáról?

De mielőtt azok megszólalhattak volna, Jézus tovább folytatta.

- Bár ne tette volna –gondolta Nikodémus a kövön ülve. Még most is összerándult a gyomra, ahogy visszaemlékezett ennek az embernek Istent káromló szavaira: tudjátok hát meg, hogy az Atya szavának van hatalma a bűnök megbocsátására.

Jézus, az írástudók dühtől és megbotránkozástól eltorzult arcával nem törődve, a földön fekvő béna felé fordulva, kinyújtott kezének ujját rászégezve így folytatta: neked mondom, kelj föl, fogd a hordágyadat és menj haza.

Az egymásnak feszülő indulatoktól vibráló levegőben az elhangzott szavak szinte állni látszottak. A hordágyon fekvő ember, a határozott felszólításra szinte öntudatlanul felkönyökölt, majd felült. Hihetetlenül vékony lábait felhúzta, majd fél térdre fordulva, kicsit imbolyogva felállt. A körötte álló testvérei csak nézték meredten, ahogy szó nélkül, a mozgástól teljesen elszokott testtel, lassan megemeli a hordágyat, s felemelni nem tudván, maga után húzva, a megélt élményektől révedten, a járástól teljesen elszokott lábait lassan egymás elé rakva, elindul a kapu felé.

Az ámuló tömeg döbbenet nyitott utat neki. Már-már kívül került a kapun, amikor megkönnyebbült sóhajtásként, diadalmas örömként, hálaadó imaként szakadt fel az udvaron levők szívéből, lelkéből a hangos hallelujázás. Megtörtént a csoda!

Nikodémus ajka is halleluját formált, ahogy a gondolatai végére érve, botjára támaszkodva felállt, hogy tovább induljon. Számítása szerint éjfél is elmúlt már. Ha a hajnalban átvonuló árusokkal és kereskedőkkel elvegyülve akar visszaérkezni, hát bizony igyekeznie kell. Az Alsóvárosban járt és a mélyen alvó emberekre gondolt. Ő maga rossz alvó volt. Éjszakákon keresztül nem tudta lehunyni a szemét. Kicsit irigykedve gondolt most azokra, akik a napi munkájuktól fáradtan, békésen hajtották

álomra a fejüket. Nem nyomasztotta őket mindaz, ami az ő szívét oly nagyon terhelte, hogy ki ez a Jézus, valóban ő a Messiás?

Vagy harminc évvel ezelőtt az a hír járta, hogy idegenbeli goj asztrológusok - a csillagjárások értői-, azért látogattak Jeruzsálembe, hogy megkeressék a csillagok állása által születendő Dávid-sarjat, Izrael valódi királyát.

Akkoriban e hír hallatára szinte pánik lett úrrá a királyi palotában. Heródes, Júdea királya olyannyira komolyan vette a hírt, hogy Betlehem környékén minden két év alatti kisgyermeket lemészároltatott a fegyvereseivel.

–A disznó! –mormolta hangosan Nikodémus a fogai között. Ez még a saját családját is kiirtotta, csakhogy veszélybe ne kerüljön a trónja!

De ez a hír akkoriban őt magát is megfogta. Tudta, hogy ha a csillagjósok igazat mondanak, akkor Heródes nem ölhetette meg a gyermek Messiást, mert a Messiást nem lehet megölni. Az a Mindenható felkentje! Izrael megszabadítója!

Ha viszont megszületett Dávid sarja, akkor meg miért nem hallani róla? Talán rejtőzködik és gyűjti a hadseregét valahol a sivatagban? –tette fel a kérdést magában. De akkor ki ez a názáreti Jézus?

Harminc év. Harminc hosszú év bizonytalanságban. Harminc év várakozásban. A jelnek, a harcba hívó diadalmas jelnek meg semmi, de semmi nyoma. Egészen addig, amíg ezt az amúgy is feszült légkört, nem tették még feszültebbé a Jézusról és csodáiról szóló hírek. Azt még elfogadta volna, hogy ez az ember Istentől jött gyógyítónak. De a saját szemével látta, hogy a leprást is megtisztította. A gond az, hogy a leprást eddig csak próféta, vagy az Isten Felkentje képes e szörnyű betegségétől megtisztítani. Aztán meg itt van az-az örökös tanítása az elközelgett Isten Országáról! De hol közelgett el, ha Jeruzsálem mint az Isten Országának várományos fővárosa, valamint a Templom, még pogány elnyomás alatt nyög? –sorakoztak a megválaszolatlan kérdések az öreg farizeus gondolataiban.

Amikor a názáreti Jézusról az első hírek megérkeztek, a szanhedrin, eleget téve feladatának, azonnal kiküldött néhány írástudót, hogy kellő alapossággal vizsgálják meg, mit tanít, és mivel igazolja magát. Jelentsék azonnal, ha messiási igénnyel lépne fel.

Rendszeresen meg is érkeztek a gondos feljegyzések. Arról számoltak be, hogy nem tartja be a szombatot, mert azon a napon is gyógyít, akár a zsinagógában is, és ha ezt a szemére vetik, akkor Mózes szavaival, érvelve, bármelyik írástudóba, vagy farizeusba belefojtja a szót. Az egyik ilyen legmegdöbbentőbb esetről is így tájékozódtak, amikor meggyógyította a vak és süketnéma megszállottat. Szombaton!

Érkeztek a feljegyzések, hogy nem tartja be a tisztálkodási előírásokat. Mi több, nem tartja fontosnak a tisztulási eljárásokat. Nem böjtöl! Mindez vitathatatlanra tette, hogy a názáreti semmiképp sem lehet a Messiás! Ha viszont nem a Messiás, akkor kicsoda? Ki az, aki –mint megbízható forrásokból tudható– egy alkalommal, ötezerrel

is több embert lakatott jól néhány kenyérből és halból? Akiról a tanítványai azt híresztelik, hogy míg ők hánykolódtak a galileai tengeren, a vízen járt!

Igen ám, de hogy lehetne az a Messiás, aki a gyűlölt rómaiak kérésének is eleget téve, pogányokat gyógyít! Nem restelli a démonoktól megszabadítani azt az elhíresült két, pogánynak számító Gadarai megszállottat! Micsoda Messiás az, aki ellenség-szeretésre tanít? És hol van a sereg? Hol van a hatalom és hol van a legfontosabb, az ítélet?

Amíg elméjében egymást kergették a gondolatok, a felsorakoztatott érvek és ellenérvek, hirtelen ott találta magát a keresett ház előtt. Szemébe egy ideje már, mint vezető fény világított az utca végén egy ablakból kivilágló mécses gyenge fénye.

Nikodémus nem jelentette be a jövetelét.

Az nem volt számára kétséges, hogy négy szemközt és zavartalanul kell beszélnie Jézussal. Arról viszont nem volt meggyőződve, hogy fogadja-e? Ismerte a názáreti farizeusokkal és írástudókkal szembeni magatartását, vitában elhangzó, sértésként is vehető mondatait. Nemrég azt vágta a fejükhöz nyilvánosan, hogy meszelt sírokhoz hasonlítanak!

Most meg éjnek évadján ott áll Jeruzsálem Alsóvárosában egy ház kapuja előtt és azon tétovázik, hogy benyisson, vagy kopogtasson. Pedig elég bajosan szerzett tudomást arról, hogy ki ad szállást a rabbinak. Akiket megkérdezett, azok vagy nem tudták, vagy nem akarták tudni. Szorult helyzetében végül a legbizalmasabb rabszolgáját bízta meg a feladattal, hogy megtudja, hol szállt meg. Ez aztán eredményesnek is bizonyult.

De végre itt állt az oly nehezen kiderített ház kapuja előtt. Azt vette észre, hogy a kapu, ha csak résnyire is, de nyitva volt. Hát ez bizony nagy merészségre vallott. Rablók és tolvajok járták éjjel az utcákat és vittek el észrevétlenül mindent, ahol a kaput nem reteszelték be gondosan. Ilyenkor, ha felébredt a ház népe, akkor vagy a rablók menekülése, vagy a háziak sérülése lett a találkozás vége.

Nem habozott tovább. Az udvarba belépve, most már biztos léptekkel vette az irányt fel a lépcsőn, a mécsesektől megvilágított szoba felé. A félig nyitott ajtón nem kellett kopognia sem, mert egy árnyék a faltól elválva beljebb intette.

- Shalom –köszöntötte az öreg főtanácsos az előtte álló názáretit.

- Shalom –válaszolta Jézus, s az asztal előtt álló durván faragott ülőalkalmatosság felé mutatva jelezte - mint akit már vártak -, hogy foglaljon helyet.

Rendkívüli volt a názáreti emlékező képessége. Akivel egyszer is találkozott, soha többé nem felejtette el. Ezért aztán az arcán nyoma sem volt a csodálkozásnak.

- Csak mélyebb árkaival és egy kicsit szomorúbb tekintetével lett más. Talán nem is szomorúbb, hanem komolyabb –gondolta Nikodémus, miközben helyet foglalva, a többször átgondolt mondanivalójának óvatos megfogalmazásába kezdett.

- Rabbi - kezdte halkán és bizonytalan hangon, jelezve mennyit gyötrődött azon, hogy minek nevezze, hogyan is szólítsa? Talán gyógyítónak? Orvosnak?

Csodatévőnek? Barátomnak nem nevezheti, Messiásnak meg nem szólíthatja. Így jutott el a legegyszerűbb megoldáshoz, és most így is szólította: rabbi!

Híresen művelt ember volt Nikodémus, akinek a neve is a görög filozófiában és művészetekben való jártasságáról tanúskodott. Mióta az eszét tudta, mindig rengeteget olvasott, tanult, vitatkozott, és később természetesen tanított. Jól ismerte az emberek természetét, és ezt a kapcsolataiban is jól kamatoztatta. Tudta, mikor kell beszélni, és mikor kell hallgatni. Tudta, hogy egy vitában mikor kell engedni, és mikor kell magát megmakacsolni. Ezért most Jézus bizalmába akarván férkőzni, bátor mondatra szánta el magát.

–Tudjuk, hogy Istentől jöttél tanítómesterül.

Úgy érezte, bölcsen döntött, hiszen minden rabbi tudása az Úrtól származik. Közben elméjében, vágató lovak sebességével kereste a már kiokoskodott szavak folytatását.

Jézus a megértés bölcsességével, türelmesen várt. Mindent tudó józansággal merítette tekintetét az idős farizeus szemébe. Nikodémus zavarba jött, és úgy érezte, Jézus a tekintetével a szívében kutat. Különös és szokatlan lelkület vont a bűvkörébe. A körmönfont készülődéstől megszégyenülten, szinte maguktól formálódtak a lelke mélyéből feltörő szavak: mert senki sem tehet ilyen jeleket, amelyeket te teszel, csak ha az Isten van vele.

Szinte megkönnyebbült, mikor ezt kimondta, mert már nem akart óvatos lenni. Már nem akart vigyázni, és nem akart kerülő úton Jézus bizalmába férkőzni. Félretéve minden bölcsnek tetsző gondolatot, egyszerűen őszinte akart lenni! Az eredetileg tervezett mondanóját még szinte el sem kezdte, amikor az öregkor tapasztalata, a kultúra tekintélye, a nagytanácsbeli méltósága, mint falevél az erős szélben, úgy szállt el belőle.

Hihetetlen volt, de úgy érezte a gyermekkora éledt fel benne. Azzal a különbséggel, hogy most nem félt. Nem úgy, mint a zsinagógában, ahova iskolába kellett járnia. Erős, nagyhangú rabbi tanította őket, és ha valamit nem tudott, ijesztően emelte fel a hangját és pálcáját. Most mindez másképp volt. Most félelem nélküliséget érzett, és ha a mondanivalóját folytathatná, csak kérdezne. Kérdezne, mert e mindent tudó, komoly és megértő szempár - úgy érezte – mindent meg tudna magyarázni.

Nem is engedte Jézus tovább beszélni az öreget. Tudta, nagyon jól tudta miért jött! Láta a kérdéseit, érezte a zavarát a lelkében. Értette, hogy mindez nem csak az öreg Nikodémus zavara, nem csak az ő kérdései, hanem egész Izraelé. Pontosan látta, élte, tudta, hogy Izraelben senki sincs, aki értené őt. Sem a tanítványai, sem a nép fiai. A főpapok és az írástudók sem, mert mindaz, amit tanít, nem ér el a szívükig.

Azt semmiképp sem tehette meg, hogy Izrael sóvárgó, lázas várakozásának eleget téve beismerje, hirdesse azt, ami nem a valóság. Azt, hogy ő a Messiás! Nem tehette, mert az a Messiás, akit Izrael várt, az nem ő volt. Sőt, azt sem lehet elmondani, hogy olyan Messiás, akit várnak, nem is létezik! Jézus szája sarkán halvány mosoly jelezte a helyzet fonákságát.

Persze, soha egyetlen próféta sem ment semmire azzal, ha a nép, az egyszerű emberek gondolkodását csepülte. Nem, mert a nép, valójában nem is gondolkodik, hanem csak engedelmeskedik. Hallgat a vezetőire. A vak vezetőire – gondolta magában fokozódó indulattal.

Jézus arcán a halvány mosoly keserű ráncba futott, ahogy az írástudók és farizeusok, a Nagytanács és az esszénusok szűk látókörű, földhözragadt, kétes hagyományokat őrző tanítására és magatartására gondolt.

- Bizony, bizony mondom neked, ha valaki nem lesz újjá, nem láthatja meg az Isten Királyságát! – szólalt meg Jézus a hirtelen hosszúra nyúlt csendben. Bizony, másképp kell gondolkodniuk. Bizony, új szemmel kell látniuk. Bizony, gyökeresen át kell alakítaniuk a gondolkodásukat, hogy képesek legyenek felismerni engem. Képesek legyenek befogadni Atyám Országát. Engem.

Jól látta, de eloszlatni még a tanításával sem tudta azt az önámítást, amely szerint Izrael lesz az Isten Országá, és a Messiás lesz ennek világbékét hozó királya. Az egyedüli megoldás: radikálisan szakítani a régi látásmóddal, a Törvény és Mózes félremagyarázásával. Új tömlőbe, nyitott látásmódba kell önteni az új bort, az új tanítást, hogy a tanítás is megálljon, és a tanuló is tisztán lásson. Meg kell érteniük, hogy nem az a boldog, aki jól érzi magát és nem az a boldogtalan, aki rosszul érzi magát, hanem az a boldog, aki a szívével lát, és az a boldogtalan, aki a szívével nem lát. Meg kell érteniük, hogy nem lehet két urat szolgálni! Nem lehet egyszerre szeretni és mellette gyilkolni. Nem lehet az Istent lelkesen imádni, közben meg kimagyarázkodva bűnt bűnre halmozni –sorakoztak a gondolatok Jézusban.

Az előbbit egy még hosszabb csend követte. Nikodémus még mindig a hallottakon töprengett. Számított arra, hogy a Názáreti sejtelmesen és rejtvényekben fog beszélni, ahogy azt már számtalan esetben tette. A furcsa az volt, hogy érteni is lehetett, meg nem is. Azt nem lehetett állítani, hogy amit mond, az nem igaz, mert ahhoz, hogy az ember érvelni tudjon, pontosan kellene érteni a szavait.

- Kellene érteni, kellene érteni - zakatolt Nikodémus fejében az utolsó két szó. De most sem volt képes felfogni, hogy Jézus mit is akar mondani. A szavak jelentését értette, de így mondatba fűzve, valami homályos utalás-félét gyanított a háttérben.

Egyáltalán miért kell bárkinek is újjá lenni, újból megszületni, hogy megláthassa Izrael nagyságát? Nikodémus törte a fejét, és kereste elméjében a Tóra szavai között a lehetséges megoldást. Kereste a zsoltárok, a próféták kijelentései között, de nem találta. Pedig nagytanácsbeli méltóság létére, nem lehet értetlennek mutatkoznia. Végtére is nagytekintélyű ember ő!

Kérdeznie kell! –jutott az eszébe – mert ha kérdez, akkor a tekintély is megmarad, és magyarázatot is kap.

- Hogyan képes egy ember világra jönni, aki öreg? - netán képes az anyja méhébe még egyszer bemenni és világra jönni? - sikeredett a kérdés kissé gúnyosan élesre.

De mire a kérdését befejezte, azt az előbb átélt félelem nélküli gyermeki mivoltát már teljesen elvesztette. Újból Nikodémus volt, a nagytanács tagja, a farizeus, a tisztelt és nagy tudományú, megigazult, tehetős ember!

- És mi van akkor, ha valakinek, mint nekem is, már nem is él az anyja? De még ha élne is, micsoda képtelenség, micsoda sületlenség ilyen feltételt szabni ahhoz, hogy az ember az Isten Királyságát Izraelben megláthassa. Mindezt már csak magában mondta, csak magában gondolta, miközben a gondolatainak hangulata jól láthatón ült ki az arcára.

A mécsesek fényében nemcsak az arcán, de a lelkében is látta Jézus a vendége gúnyos, szinte lenéző értetlenségét. De mielőtt ez teljesen a hatalmába kerítette volna az öreget, kicsit előrehajolt és kezét az egyre feszültebb farizeus karjára tette. Barátságos hangon ismételte meg az előző mondatát, de most már kibontva.

- Bizony, bizony mondom néked, ha valaki nem származik vízből és Szellemből, nem képes bemenni Isten Királyságába.

Várt egy kicsit, hogy felfogja a mondottakat, mert azt csak értenie kell, hogy az származik vízből, aki, mint Beméritőnél a Jordánba, bele tud merülni a bűnbánat lelket tisztító fájdalomába. Megbánni és újjászületni! Úgy ahogy a Beméritő hirdette. Úgy, ahogy tanította, hogy az észre térés miatt merít be, a bűnök megbánásának lelkületében. Bizony értenie kellene, hogy Atyám Országában nincs helyük a magukat megigazultaknak, büntelenek gondolóknak.

De azt is jól látta, hogy mindezt még inkább tovább kell bontania. Szinte szájbarágósan, lassan formálta a szavakat: ami hústestből van nemzve, hústest az, ami szellemből jön létre, szellem az.

Szerette volna megértetni, a szívébe vésni, a lelkébe írni Nikodémusnak, hogy a Szellem által, szellemileg szüli újjá az Atya az embert! Azt az embert, aki a férfi akaratából jön létre, mint hústest. Az örök élet tükrében e haszontalan hústestet, csak az Atya Szelleme képes életre eleveníteni. Átfűteni az értelem lelkével, és a boldogság megtapasztalásának örömeivel.

Jézus keze még mindig Nikodémus karján pihent, amikor így folytatta: nehogy csodálkozz azon, hogy ezt mondtam, újjá kell lennetek!

Súlyos szavak voltak ezek Nikodémusnak, és nem is nagyon értette, hogy a názáreti miért ezt ismétli? Nem értette, hogy miért ezt a témát erőlteti? Miért ez fontos neki? Úgy érezte, akaratlanul sodródik el jövedele céljától. Attól az életbe vágóan fontos kérdés feltevésétől, hogy megkérdezhesse végre, ki is vagy te?

Halványan derengett egy emlék a fejében, néhány mondat, amit mintha a bemerítővel tudott volna kapcsolatba hozni. Lassan erősödtek, tisztultak az emlékek, formálódtak a szavak, amik már kimondásuk idejében is oly felzúdulást, megbotránkozást keltettek a nagytanács farizeusi, főpapi és írástudói köreiből.

- Hát persze! – villant át benne a felismerés. Annak idején ez a fürösztő János, meg nem bocsátható sértésként vont a kérdőre őket! Azt kérdezte, ki intette őket?

Mintha menekülnének annak a haragja elől, akit az Isten Küldötteként hirdetett. Pedig akkor sem vezérelte őket más, mint az, ami idehozta őt a názáretihez.

Akkor is csak azért mentek ki a Jordánhoz, hogy megkérdezzék a Bemerítőt, hogy ki vagy te? S a fogadtatás?: viperák fajtája!

Így nevezte őket ez a fékevesztett szavú ember, akit a nép prófétának tartott, és tartja annak mindmáig. Így tette a néphit Heródest próféta-gyilkossá! Ezáltal került ő és társai is abba a szörnyen kellemetlen helyzetbe, hogy amikor az összegyűlt tömeg előtt azt kérdezte tőlük a názáreti: az égből vagy az emberektől volt-e János bemerítése? – nem tudtak válaszolni. Ha hitük szerint azt válaszolják, hogy a bemerítőt a nép tette prófétává, akkor nincs, ami megmentse őket. Ha elismerik, hogy a bemerítésre Jánost az Úr küldte, akkor meg majd azt kérdezi, hogy akkor miért nem hittetek neki, mikor azt hirdette: utánam jön az, aki majd a Szent Szellembe merít be?

Az meg különösen nagy problémát jelentett, amiről az írástudókkal annyit beszéltek, hogy akkoriban ott a Jordánál végül is mi történhetett? Honnan, hogyan került oda az-az ember, akinek a bemerítő azt mondta: nekem van szükségem a te bemerítésedre!

Már-már elfelejtette azt, hogy hol van, és mit akar, amikor gondolataiból Jézus szelíd, de határozott hangja riasztotta fel: a Szellem, ahol akar, ott fuvall, és a hangját hallod, de nem tudod, honnan jön és hova tart, így van mindenki, aki Szellemből lett.

Mint akit rajtakaptak, az öreg farizeus zavartan és megszégyenülten fordította szemeit a durván faragott asztal szüette lapjára. Arcát piros forróság öntötte el. Úgy érezte, minden gondolata nyitott könyvként fekszik a rabbi előtt. Úgy érezte magát, mint aki lelepleződött. Legszívesebben belebújt volna az asztal - szemelőtt vibráló táncoló - apró kis lyukainak bármelyikébe.

Lassan szedte össze magát.

Jézus visszavonta kezét vendége asztalon nyugvó karjáról, és kipillantott a félig nyitott ajtón, mint aki a pirkadatot várja.

Az öreg fejében még ott kavarogtak bemerítő János és Jézus összecsengő szavai a Szellemről és az Isten Királyságáról. Soha, soha nem hallotta még ezeket az állításokat. Ebben az összefüggésben nem ismerte fel a tanításokat! Valamiképp kihallotta Jézus mondataiból a Prédikátorok könyvének szavait, de tartalmában most mégsem értette azokat.

- Talán azt kellene megértenem, hogy akkor lesz Izrael nagy, ha Szellemből született? – gondolta magába mélyedve. Hogyan képesek ezek létrejönni? – kérdezte egy kis idő elteltével hangosan.

Kérdésétől azt is remélte, hogy egy kis időt nyerve rá tudja terelni majd a beszélgetés fonalát arra, hogy Jézust valahogy sarokba szorítva megkérdezze: ki vagy te?

Jézus válaszában viszont szelíd szemrehányás, a képtelen helyzetet kifejező kérdés és egy kis felelősségre vonás érződött.

–Te Izrael tanítómestere vagy, és ezeket nem tudod?

Bizony nem tudta!

Nikodémus, a nagytanács tagja, a Tóra törvényeinek és parancsolatainak őre, Izrael tanítómestere, mindezt nem tudta! Nemcsak hogy nem tudta, de bevallani sem merte, hogy azt sem tudja, mindezt hogyan értse. Mintha Jézus ugyanazokkal a szavakkal, de egy egészen más tartalommal fogalmazna.

- Vajon hogyan érthetik meg Őt a tanítványai? – futott át a farizeus fején a gondolat. De nem tudott sokat töprengeni, mert Jézus tovább folytatta. Hangja magabiztosságról és határozottságról vallott: bizony, bizony mondom neked, hogy amit tudunk, azt szóljuk, és amit látunk, arról teszünk tanúbizonyságot, és a mi tanúbizonyságunkat nem fogadjátok el.

Jézus már felállt, amikor kezével a föld felé mutatva halk, de erőteljes szavakkal folytatta: ha földi dolgokat mondtam néktek, és nem hiszitek, hogyan hiszitek, ha majd az égben levőket mondom?

Nikodémus nem tudott válaszolni a kérdésre. Nem felejtette el, hogy nagy tudású, bölcs és tekintélyes társaival többször megesett már, hogy amikor egy nehezen kieszt, önmaguknak is megválaszolhatatlan kérdéssel akarták Jézust sarokba szorítani, mindig szégyenben maradtak.

Erre emlékezve jobbnak látta, ha hallgat. Be kellett látnia, hogy ő is csak a gondolataiban mer vitatkozni a rabbival. Szinte hallotta, ahogy azt mondja Jézusnak, hogyan állíthatod ezt? Hogyan mondhatod, hogy tanúbizonyságod van arról, amit mondasz? Mózesnek és a prófétáknak nem volt szükségük tanúbizonyságra. Tudjuk, hogy honnan származtak. Azt viszont nem tudjuk, hogy te honnan származol. Azt viszont tudjuk, hogy törvénytelen gyerek vagy.

Az öreg farizeus csukott szájjal, de gondolataiban egyre hevesebben hergelte magát az elképzelt vitába: Mózes és a próféták már elmondták, hogy mit kell betartani, és mit kíván az Örökkévaló! Ha viszont, a te tanításodból nem ismerni Mózes parancsolataira és a prófétákra, akkor honnan tudhatnád azt, hogy milyen lenne az Isten Országá? Illés tudta! Ezért emeltetett fel az Úr által az Egek Birodalmába!

- Senki sem jutott az Égbe, - válaszolt most már hangját és karját felemelve Jézus a farizeus gondolataira. A gyertyák fénye óriássá növelték az árnyékát a falon, ahogy felemelt kezének ujját az égre szegezte. Az öreget meg a válasz szegezte a székhez. Nem hogy szólni, szinte moccanni sem mert, amikor a Názáreti így folytatta: csak az jut az Égbe, aki onnan szállt a földre, az Atya szava!

A félig nyitott ajtón keresztül szinte észrevétlen osont be a hajnal derengése. Valahol a közelben egy kakas kezdte szertekürtölni a hírt, hogy új nap kezdődik.

Nikodémus teljesen kiürültnek, üresnek és fáradtnak érezte magát. Mint akinek három napon és három éjszakán keresztül kellett volna szellemi párbajt vívnia. Nem volt már érve és nem maradt gondolata. Agyában még ott visszhangzott Jézus utolsó mondata: az Atya szava!

Kudarcot vallott! Szívében fájdalmas nyomást érzett, mert úgy érezte, úgy gondolta, hogy megkérdezni ezek után már nem tudja, hogy: ki vagy te? És mit jelent az, hogy az Atya szava?

A hajnal

- Beteljesedett! – mormolta, halkan Nikodémus, miközben a saját élete, és Jézus kereszthalála váltogatta egymást a gondolataiban.

- Lám, nemcsak az élete, hanem a halála is szinte megfejthetetlen probléma - töprengett tovább azon, ami folyamatosan foglalkoztatta.

Érdekes módon a szívében béke volt, pedig a Mester, Jézus, az Isten küldötte, halott.

- Volt! – tette hozzá e rövid, de létet és boldogságot meghatározó kis szót.

- Csak volt – fűzte tovább magában nyomatékosan. - Csak volt, mert feltámadott - játszadozott a szavakkal, a fehér szálakkal jócskán teletűzdelt szakállú, bozontos szemöldökű öreg farizeus, s még el is mosolyodott, mert tetszett neki, ahogy szinte daloltak a szavak.

Az idő késő délutánra járt. Mintegy harminc-negyven társával együtt várakoztak itt, Jeruzsálem falai mellett, az Olajfák hegyén. Ligetszerű, bokrokkal teletűzdelt hely volt, ahol a földből kiálló sziklák, nagyszerű lehetőséget kínáltak a fáradt ember számára a megpihenésre. Boldognak és izgatottnak érezte magát. Pedig nemrég még a kétségbeesés és kilátástalanság, a csalódottság és becsapottság érzései nyomták rá sötét bélyegüket a lelkére. Még elevenen élt benne annak a rémségesen szörnyű napnak, a názáreti keresztre feszítésének az emléke.

Egyszerűen nem értette, hogy mindez hogyan történhetett meg. Akit eddig a nagytanács átadott Pilátusnak kínszenvedésre, az bizonyítottan követett el megbocsáthatatlan, büntetést érdemlő vétket. No de Jézus?

Emlékezett rá, milyen elképesztő zűrzavar uralkodott a nagytanácsban, amikor Kajafás elé állították Jézust. A saduceus főpapok, egymást túllicitálva ordítottak. Nikodémus, kicsit hátrébb húzódva figyelte az előtte hadonászó és kiabáló társait. Elcsodálkozva látta, hogy a tanács tagjainak többsége méltóságából kivetkőzve, fröcsögő szájjal ordibált mindenfélét a názáretire. Volt, aki leköpte. Néhányan gúnyolódva röhögtek rajta, miközben számon kérték, vajon hol van most az Isten Királysága? Hol van az Atyja?

Aztán arcul ütötték!

Ez volt az a pillanat, amit már nem bírt elviselni. Higgadt, vitára kész, józan és bölcs döntésű embereket akart maga köré, akik nem vetemednek az alantas és durva gyalázkodásra. Soha, egyetlen pillanatra sem volt képes elnézni és elfogadni Heródes feleség és gyermekgyilkosságait, Kajafás intrikáit, és Heródeshez fűződő alantas, hatalmi érdekkapcsolatait.

Most kicsit előre furakodva, mint a farizeusok főembere próbálta észhez és törvényhez téríteni társait, de gyenge és erőtlén próbálkozását a lökdösődő hangzavar pillanatok alatt elfojtotta. Nem is jutott szóhoz a továbbiakban. Pedig látta, hogy néhány félrehúzódt nagytanácsbeli társa, elborzadva nézi mindezt hozzá hasonlóan.

Kajafás palotájában is, és később a kereszt alatt is, teljesen tehetetlennek érezte magát. Olyan erők irányították az eseményeket, amelyekre már sem rálátása, sem ráhatása nem volt. Pedig mindig bízott a józan ész, a higgadt bölcsesség diadalában. Hiába, az események nem őt igazolták! Hiába volt tekintélye, hiába volt mögötte életének nyolcvanhat éve, hiába volt elmélyült törvénytudása, a farizeusi célokhoz való hű magatartása, úgy ütközött a gyűlölet falába, mint a viharban dobált hajó a meredek sziklába.

Nem is tudott ott maradni. Zaklatott szíve azt súgta, hogy valami jóvátehetetlen szörnyűség fog bekövetkezni. Legszívesebben behunyta volna a szemét, hogy semmit se lásson, és betapasztotta volna a fülét, hogy semmit se halljon. De nem tehette.

Pilátusnál még reménykedett, hogy a Jézus halálát követelő nyilvánvaló szándék, a rómaiak zsidó vallással szembeni közönyén fennakad. De nem akadt fenn! Aztán a kereszt alatt már csak abban reménykedett, abba kapaszkodott, hogy most fog végre színt vallani. Végre nyilvánvalóvá teszi, hogy ő a Messiás és leszáll a keresztről!

Végül már azt sem volt képes átgondolni, hogy ez az erőszakot nem ismerő, az Atya és ember szeretésre tanító, nyilvánvalóan a Magasságos erejével gyógyító rabbi, hogyan lehetne a Dávid családjából levő olyan királyi sarj, aki betölti Izrael reménységét. Hogyan lehetne a megszálló rómaiakat vérbe gázoló győztes úr? Akinek az 'igazság tevés és ítélet' hatalma adatott volna a kezébe?

Már nem akart mást, csak valamiféle megoldást! Valójában azt akarta, hogy teljesebben be Pilátus keresztre szegezett gúny-feliratának a tartalma, miszerint ez itt a Zsidók királya! Míg végignézte Jézus kínszenvedését, végig ezt akarta!

De hiába akarta!

Kimerülten és feszülten várta, hogy történjék végre valami. Már meg sem lepődött a kereszt felől jövő utolsó sóhajon: Atyám, kezedbe teszem le lelkem!

Tompán és üres szívvel tartott hazafelé. Az esze és a szíve teljesen meg volt zavarodva. Azt sem tudta merre jár, és később sem tudott visszaemlékezni arra, hogy ki is volt az, aki elmondta, hogy Jézus testét egy nagytanácsbeli társa - az Arimateából való József - elkérte Pilátustól, hogy a magának fenntartott sírboltba helyezze. De ez a hír legalább újból visszarántotta a jelenbe. Nem habozott sokáig. Korára való tekintettel, előre gondolva halálára, mirha és áloé keveréket tett félre a saját temetésére. A dolgot bár rábízta az intézőjére, de most, amikor az illatszereket elővetette, látta, hogy az mintegy száz fontnyit nyomott a mérlegelésen. Nem is értette, hiszen királyok halott testének az illatosítására használnak ennyi kincset.

Mivel Józsefet jól ismerte, azt is tudta, hogy az illatszerekkel hová kell mennie. Csak két embert vitt magával, cipelni az értékes terhet. Épp időben érkeztek a sírkerthez, ahol a fáklyák fényénél már ki volt terítve a lenvászon, amibe a már merev testet készültek becsavarni.

Nem múló fájdalmas emlékek voltak ezek. Néhány könnycsepp akaratlanul gördült le a mély barázdáktól szántott arcon.

A többiektől kissé elkülönülve, egyedül ült egy földből kiálló kövön, amire méreténél fogva más már el sem fért volna. Az odaérkező fiatal tanítvány, János is a fűre telepedett, és megértően nézte, ahogy az öreg a kabátja ujjával szárítgatta a könnycseppeket.

Majd egy hónap telt el azóta, hogy kapcsolatba kerültek. Akkor történt mindez, amikor felröppent a hír, hogy Jézust nem találják a sírban. Mi több, azt híresztelték, hogy feltámadt. Azt is beszéltek, hogy élő-elevenen beszélt az asszonyokkal. Futótűzként terjedt a hír, hogy a keresztre feszített názáreti Jézus a halottaiból feltámadt! Ezek után nem volt könnyű dolga, hogy rátaláljon valahogy, valamelyik tanítványára. Végül a gondviselés, vagy egy nem várt csoda, a tanítvány Jánost hozta az útjába.

Azt, hogy ki ő, és mit akar, már az első találkozásuk alkalmával sem kellett megmagyaráznia. János hol bizonytalanul, hol meg fellelkesülve mesélte annak a kora reggelnek minden apró részletét. A hihetetlen csodát, Jézus feltámadását. A történet végére érve Nikodémus szinte sóvárogva kérte, ha tudja, hozza őt össze az életre kelt Jézussal. És ha másképp nem megy, akkor legalább messziről láthassa.

Ez, itt látszott most beteljesülni. Pedig alig akarta elhinni, amikor János sietve hozta a hírt, hogy a feltámadt Jézus ide rendelte őket. Még nem tudják miért – mondta -, de bizonyos, hogy eljön és találkozni fognak vele.

Az öreg farizeusban időről időre felmerült a kérdés, amely azon az éjszakán Jézushoz hajtotta, hogy ki vagy te? Ki vagy te, József fia Jézus? Most is erre emlékezett, erre az életbevágóan fontos, belülről feszítő gondolatra. Ma már nem kérdezi mindezt, mert már megfogant benne a választ. Végül is ezért akar minden áron találkozni Jézussal, hogy ezt neki is elmondhassa.

Mindez akkor kezdett egységes képpé formálódni benne, amikor Jézus életre kelésével kapcsolatban, János minden eseményről részletesen tájékoztatta. Amikor elmesélte, hogy a főpapoktól való félelmükben, egy félreeső ház jól bezárt ajtajú szobájában húzták meg magukat. Bizony nagyon meg voltak ijedve, hogy az életük a főpapok kezeibe van letéve. Erre egyszer csak ott állt előttük Jézus, és meleg, szeretetteljes hangján így köszöntötte őket: békesség nektek!

A délutáni nap melegen tűzött az Olajfák hegyén, majd hevét egy kicsit visszafogta, hogy a Jézusra várakozókat nehogy megizzassza.

János hallgatásba burkolódzott, mert nem egészen értette, hogy az öreg most miről is morfondíroz? A fejében még mindig, minden össze volt kavarodva. Egyre jobban elbizonytalanodott, mert amikor a feltámadt Mestert nemrég megkérdezve, előhozakodott a mindegyiküket egyaránt feszítő kérdésével, hogy: Uram! Most hogy feltámadtál, és a halál felett diadalt arattál, most állítod helyre Izrael királyságát? Most foglalod el helyedet a királyi és főpapi székben? Mi kéznél tartjuk az elrejtett kardunk,

és csak a jelre várunk, hogy téged királlyá koronázva e megszentelt földet a pogány ellenségtől megtisztítsuk.

Azóta jó pár nap telt el és János még mindig a válaszon rágta magát. Egyszerűen nem értette miért nem dolguk tudni, mikor áll helyre Izrael dicsősége? Tudniillik ez volt Jézus válasza. Most meg az öreg farizeus csak mosolyog magában, mint aki olyan titkot tud, ami derűre, vidámságra fakaszt.

A kövön ülő Nikodémus meg sem kísérelte, hogy elmagyarázza Jánosnak, mi az, ami végre kitisztult benne. Az, hogy Jézus, a Mindenható, Atyaként való tanításának egyedüli hordozója, ami teljesen friss volt a számára.

Megerősítésül szólalt meg benne Jézus éjszakai szavai: mert nem azért küldte Isten a Fiút a világba, hogy elítélje a világot, hanem hogy megmentse a világot Általa.

- Ideje egy kicsit felállni – gondolta, mert azon kapta magát, hogy teljesen elgémberedtek a lábai ebben a szinte mozdulatlan ülésben. Nem érezte a lábfejét, és ahogy lassan mozgatni kezdte, a zsibbadás lassan kúszott fel a térdén keresztül a hátgerincébe. Lassan feltápáskodva, néhány lépést tett, miközben arcáról a megértés mosolya sugárzott. Észre sem vette, hogy fiatal barátja már régen felállt mellőle, mert a mintegy harminc lépésre álló Simon Péter, a fejüket összedugó, halkán pusmogó néhány tanítvány közé intette.

Már erősen benne jártak a délutánban. A nap ferdén tűzött a ligetben várakozókra.

- Még mindig a Messiást várják! – állt a gondolat Nikodémus elé. Még mindig úgy várják Jézust, hogy végre talán most, most kiadja a harcra hívó jelszót. Talán most megadja a jelet, hogy végre nekimenjenek az ellenségnek.

Az öreg sejtette, érezte, hogy ennek a népnek bizony ez a feszült és kétségbeesett várakozás lesz a veszte. A délutáni nap lassan vörösödő, erőtlén fényével szemben állva, lelke legmélyére szállva imádkozni kezdett:

- Fenséges Úr, akit a feltámadt mester Atyának nevez! Magasságos Isten! Hogyan köszönjem meg azt, hogy öreg szememnek látást, és a fülemnek hallást adtál. Lám, korábban mily bölcsnek mondtak, mert az éjjelt nappallá téve csak a Törvényt bújtam. Azt, hogy mi a parancs, a hagyomány és előírás, pontosan betartottam. Ma már látom, hogy tévedésben éltem. Azt is be kell látnom, hogy a haragodtól mennyire, de mennyire féltem. De mondd! Mi lesz a Szövetséggel? Mi lesz Izrael népével? Hogyan nyitod meg Izrael szemét, fülét, szívét? Hogyan értik meg, hogy a názáreti Jézus az Általad adott szó, a szeretet mindent felülíró igazsága? Aki nem karddal győz az ellenség felett, és nem űzi ki a római sereget. Nem ítél bosszúval, erővel. Vajon hogyan érti meg Izrael, hogy a Te szeretetedben az embernek nem lehet ellensége az ember? Miképp látja meg e nép azt, hogy az erőszak az, ami minden lelket elsorvaszt?

Hirtelen fuvallat támadt. A por apró légörvényekben kavargott, és mire elült a szél, az összegyűlt emberek szinte szabályos kört alkotva egy pontra meredtek, ahol – ki tudja hogyan – Jézus jelent meg. Az öreg mintha egy másik Jézust látna maga előtt, mindenre készen állt fel.

Jézus először a tanítványok felé lépett. Olybá tűnt, mintha búcsúzna. Aztán mindenkihez volt néhány komolyan kedves szava. Volt, aki letérdelt, őt talpra állította.

Nikodémus nem értette miért, de könny szökött a szemébe, mikor végre Jézus előtt állt és a szemébe nézhetett. Már megint azt érezte, hogy gyermekként áll előtte. Megint az-az érzés kerítette hatalmába, amit azon a furcsa éjjelen megélt, minden szándékát minősítő kudarca ellenére.

Jézus arca mintha földöntúli fényben ragyogott volna, miközben a belőle áradó béke átsugárzott az előtte álló szívébe. Nikodémus idős emberként sok mindent látott, és sok mindent tapasztalt már, de azt még ő sem tudhatta, hogy ez az esemény, - a hegyek mögé lebukni készülő napot becsapva -, egy új nap, egy új korszak hajnalát hozta.

Jézus nem szólt, mint aki tudta, hogy az előtte állónak életbevágóan fontos a mondanivalója. Nem kellett sokáig várnia. Nikodémus, a farizeusok főembere, Jézus tekintetébe kapaszkodva, halkán, de határozott hangon végre kimondhatta: most már tudom Uram Jézus, hogy ki vagy te? Te vagy a jövő mindazoknak, akik, mint ahogy kérted, a tanításod szerinti Istenbe, az Atyába vetik a hitüket.